

БЛАГОДІЙНА ОРГАНІЗАЦІЯ «ЦЕНТР ОСВІТНІХ ІНІЦІАТИВ»
Програма підтримки освітніх реформ в Україні «Демократична школа»

Програма підвищення кваліфікації
педагогічних працівників, керівників ЗЗСО та їхніх заступників
«РОЗБУДОВА ДЕМОКРАТИЧНОГО СЕРЕДОВИЩА В ОСВІТНЬОМУ ЗАКЛАДІ
(ПРАКТИЧНЕ ВТІЛЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ)»

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні правління БО «Центр освітніх ініціатив»
09 січня 2020 року

2020

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників, керівників ЗЗСО та їхніх заступників «Розбудова демократичного середовища в освітньому закладі (практичне втілення освітньої політики)»

Розробники: координатори програми «Демократична школа» Донець А.С., Сабор І.В., к.п.н. Чушак Х.Я., Шинаровська О.Б.; тренерська мережа Програми.

Програма розроблена Центром освітніх ініціатив у співпраці з Європейським центром імені Вергеланда (Осло) в рамках Програми підтримки освітніх реформ в Україні “Демократична школа”, що реалізується за підтримки МОН України та фінансування МЗС Норвегії.

Мета: підготовка педагогів та керівників закладів освіти, спрямована на засвоєння принципів побудови якісного демократичного освітнього середовища відповідно до нововведень, що здійснюються у процесі реформування української школи, та кращих європейських практик, а також на практичне втілення цих принципів на базі закладу освіти.

Напрямок: розуміння й практичне втілення основних механізмів розбудови демократичного освітнього середовища, яке базується на правах людини; реалізація сучасних практик компетентнісного навчання учнів (наскрізний розвиток громадянських і соціальних компетентностей).

Обсяг: 30 годин.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: очно-заочна (за дистанційної підтримки).

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

- соціальні та громадянські компетентності – вміння та ставлення, пов’язані з ідеями демократії, справедливості, рівності, прав людини, з усвідомленням рівних прав і можливостей;
- професійно-педагогічна компетентність – застосування інтерактивних педагогічних технологій та сучасних педагогічних методик, тренінгових і дослідницьких форм роботи, роботи в малих групах, кооперативного навчання;
- управлінська компетентність – розуміння основ стратегічного розвитку та елементів інституційного розвитку, зокрема, формування команди, демократизація врядування, співпраця з місцевою громадою, демократичне та ефективне управління ЗЗСО відповідно до вимог концепції "Нова українська школа" та чинного законодавства в умовах розширення автономії школи;

- мовленнєва компетентність – вміння слухати, спостерігати й аргументовано висловлювати власну позицію;
- підприємницька компетентність – вміння генерувати нові ідеї й ініціативи та втілювати їх у життя, а також застосування проектного підходу задля розвитку ключових компетентностей;
- інформаційно-цифрова компетентність – активне застосування ІКТ у процесі самостійного навчання й при навчанні учнів (платформа moodle, хмарні сервіси, та ін.).

Місце (місця) надання освітньої послуги: очні/дистанційні навчальні зустрічі на базі ЗЗСО, виїзні навчальні зустрічі у м. Львів або м. Київ.

Очікувані результати навчання:

- втілює принципи дитиноцентризму, педагогіки партнерства на навчання на цінностях;
- пояснює, як демократичні принципи і принципи поваги до прав людини втілюються у шкільному житті, освітньому процесі та управлінні школою;
- характеризує способи, якими можна розвивати громадянські та соціальні компетентності учнів на різних предметах, застосовує їх;
- демонструє вміння конструювати сучасне освітнє середовище, зокрема, практичне застосування інтерактивних педагогічних технологій та сучасних педагогічних методик, тренінгових і пошукових форм групової роботи;
- застосовує проектний підхід задля розвитку ключових компетентностей;
- застосовує ІКТ у власному навчанні та у роботі з учнями;
- демонструє готовність до змін, гнучкість, постійний професійний саморозвиток.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат.

Оплата: безкоштовно. У випадку навчання за межами освітнього закладу, програма «Демократична школа» компенсує витрати, пов'язані з проїздом, проживанням та харчуванням.

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Модуль 1. Засади програми. Знайомство з принципами розбудови демократичного середовища.

Час за робочою навчальною програмою – 6 годин

Тема 1.1. Ознайомчо-мотиваційна сесія (на базі школи).

Час за робочою навчальною програмою – 2 години

Тема 1.1.1 Ознайомлення з програмою навчання (*практичне, 1 година*)

Тема 1.1.2 Очікування учасників. Досвід та потенційний вклад кожного (*практичне, 1 година*)

Тема 1.2. Принципи розбудови демократичного освітнього середовища (на базі школи за участі тренерської команди Програми)

Час за робочою навчальною програмою – 4 години

Тема 1.2.1 Підходи до розбудови демократичного освітнього середовища: європейський досвід та «Нова українська школа» (*інтерактивна лекція, 2 години*)

План лекційного заняття

1. Підходи Ради Європи до розбудови демократичного освітнього середовища. Загальношкільний підхід.
2. Освіта для демократичного громадянства. Освіта з прав людини. Наскрізний розвиток громадянських компетентностей. Рамка компетентностей для культури демократії.
3. Нова українська школа і демократизація освітнього середовища.
4. Демократизація шкільного врядування та управління: ціннісний фундамент формування якісного освітнього середовища.

Тема 1.2.2 Підходи до розбудови демократичного середовища: практикум (*практичне, 2 години*)

Модуль 2. Інституційний розвиток школи. Самооцінювання (на базі школи за участі тренерської команди Програми).

Час за робочою навчальною програмою – 6 годин

Тема 2.1. Самооцінювання як невід’ємна частина інституційного розвитку освітнього закладу

Час за робочою навчальною програмою – 6 годин, практичні

План практичного заняття

1. Самооцінювання врядування, управлінських процесів та культури школи.
2. Самооцінювання освітнього процесу
3. Самооцінювання співпраці школи з громадою

Модуль 3. Інституційний розвиток школи. Стратегічне планування (на базі школи за участі тренерської команди Програми).

Час за робочою навчальною програмою – 8 годин

Тема 3.1. Стратегічне планування: філософія, підходи, інструменти. Консультація тренерської команди на базі школи (*практичне, 4 години*).

Тема 3.2. Стратегічне планування: практикум. Складаємо стратегічний план школи зі застосуванням загальношкільного підходу та демократичних процедур (*практичне, на базі школи; 4 години*).

Модуль 4 (одна з чотирьох тем на вибір) (комбіноване навчання, частина – на виїзді, частина – на базі школи)

Час за робочою навчальною програмою – 8 годин

А. Розвиток учнівського самоврядування

Тема 4.1. Концепція НУШ та законодавство про роль учнів у врядуванні школою та учнівське самоврядування (*практичне, 2 години*).

Тема 4.2 Аналіз існуючого учнівського самоврядування: сильні та слабкі сторони (*практичне, 2 години*).

Тема 4.3 Як зробити наше учнівське самоврядування більш дієвим? (бачення, стратегія, планування) (*практичне, 4 години*).

Б. Проектний підхід

Тема 4.1. Проектний підхід – «перезапуск» у Новій українській школі. Розвиток громадянських, соціальних, інноваційних та підприємницьких компетентностей через проектний підхід (*практичне, 2 години*).

Тема 4.2 Алгоритм проектної роботи: рухаємося в бік зростання ролі й відповідальності учнів під час проектної роботи (*практичне, 2 години*).

Тема 4.3 Формування «банку ідей» для проектів у школі (з урахуванням загальношкільного підходу, участі учнів та створення умов для розвитку громадянських компетентностей) (*практичне, 4 години*).

В. Наскрізний розвиток громадянських та соціальних компетентностей

Тема 4.1 Наскрізний розвиток громадянських компетентностей на різних предметах через інтерактивні методи навчання (*практичне, 2 години*).

Тема 4.2 Розвиток громадянських та соціальних компетентностей через оцінювання. Формувальне оцінювання (*практичне, 2 години*).

Тема 4.3 Розвиток громадянських та соціальних компетентностей через проектний підхід (*практичне, 2 години*).

Тема 4.4 Розробка власних вправ для розвитку громадянських та соціальних компетентностей (*практичне, 2 години*).

Г. Співпраця з громадою

Тема 4.1 Картування громади (*практичне, 2 години*).

Тема 4.2 Визначення потреб і ресурсів громади й потреб і ресурсів школи. Пошук потенційних партнерів і напрямків співпраці (*практичне, 4 години*).

Тема 4.3 Планування кроків щодо налагодження (поглиблення) співпраці між школою та громадою (*практичне, 2 години*).

Модуль 5. Проміжне діагностування та моніторинг як елементи реалізації стратегічного плану школи (на базі школи за участі тренерської команди Програми)

Час за робочою навчальною програмою – 4 годин

Тема 5.1 Моніторинг змін у школі. Проміжне самооцінювання (*практичне, 2 години*).

Тема 5.2 Аналіз та корективи плану роботи школи (*практичне, 2 години*).

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично: на практичних заняттях, під час роботи в групах; на лекціях – експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми. Також відбувається контроль і реагування на виконання завдань дистанційного блоку.

Оцінювання: під час навчання застосовується формувальне оцінювання. Цей процес розглядається як засіб обміну інформацією щодо результативності пропонованого навчання. Оцінювання – вербальне, а також зі застосуванням ІКТ, зображень та інших технік формувального оцінювання. Між тренерами та представниками школи заохочується постійний діалог. Також для оцінювання використовується система відкритих цифрових відзнак на платформі badgecraft.eu. Ефективність (оцінювання) навчальної програми відбувається через анкетування слухачів.

III. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Назви теми	Кількість годин			
	Усього	Лекції	Практичні	Семінарські
Модуль 1. Засади програми. Знайомство з принципами розбудови демократичного середовища	6	2	4	
Тема 1.1 Ознайомчо-мотиваційна сесія			2	
Тема 1.2 Принципи розбудови демократичного освітнього середовища		2	2	
Модуль 2. Інституційний розвиток школи. Самооцінювання	6		6	
Тема 2.1. Самооцінювання як невід'ємна частина інституційного розвитку освітнього закладу			6	
Модуль 3. Інституційний розвиток школи. Стратегічне планування	8		8	
Тема 3.1. Стратегічне планування: філософія, підходи, інструмент			4	
Тема 3.2. Стратегічне планування: практикум. Складаємо стратегічний план школи зі застосуванням загальношкільного підходу та демократичних процедур			4	
Модуль 4. (на вибір ЗЗСО) А. Розвиток учнівського самоврядування або Б. Проєктний підхід або В. Наскрізний розвиток громадянських та соціальних компетентностей або Г. Співпраця з громадою	8		8	
А. Розвиток учнівського самоврядування	8		8	
Тема 4.1. Концепція НУШ та законодавство про роль учнів у врядуванні школою та учнівське самоврядування			2	
Тема 4.2 Аналіз існуючого учнівського самоврядування: сильні та слабкі сторони			2	

Назви теми	Кількість годин			
	Усього	Лекції	Практичні	Семінарські
Тема 4.3 Як зробити наше учнівське самоврядування більш дієвим? (бачення, стратегія, планування)			4	
Б. Проектний підхід	8		8	
Тема 4.1. Проектний підхід – «перезапуск» у Новій українській школі. Розвиток громадянських, соціальних, інноваційних та підприємницьких компетентностей через проектний підхід			2	
Тема 4.2 Алгоритм проектної роботи: рухаємося в бік зростання ролі й відповідальності учнів під час проектної роботи			2	
Тема 4.3 Формування «банку ідей» для проектів у школі (з урахуванням загальношкільного підходу, участі учнів та розвитку громадянських компетентностей)			4	
В. Наскрізний розвиток громадянських та соціальних компетентностей	8		8	
Тема 4.1 Наскрізний розвиток громадянських компетентностей на різних предметах через інтерактивні методи навчання			2	
Тема 4.2 Розвиток громадянських та соціальних компетентностей через оцінювання. Формувальне оцінювання			2	
Тема 4.3 Розвиток громадянських та соціальних компетентностей через проектний підхід			2	
Тема 4.4 Розробка власних вправ для розвитку громадянських та соціальних компетентностей			2	
Г. Співпраця з громадою	8		8	
Тема 4.1 Картування громади			2	
Тема 4.2 Визначення потреб і ресурсів громади й потреб і ресурсів школи. Пошук потенційних партнерів і напрямків співпраці			4	
Тема 4.3 Планування кроків щодо налагодження (поглиблення) співпраці між школою та громадою			2	

Назви теми	Кількість годин			
	Усього	Лекції	Практичні	Семінарські
Модуль 5. Проміжне діагностування та моніторинг як елементи реалізації стратегічного плану школи	4		4	
Тема 5.1 Моніторинг змін у школі. Проміжне самооцінювання			2	
Тема 5.2. Аналіз та корективи плану роботи школи			2	
Всього годин:	30	2	28	